

Anna Poubová
ateliér Intermediální tvorby II.
hodnocení diplomové práce

Diplomantka navazuje na svůj dlouhodobý soustředěný zájem o téma zemědělství. Anna pochází ze zemědělského prostředí, její rodina obhospodařuje statek v západních Čechách. V uplynulém roce absolvovala magisterské studium na Berlínské UDK s prací „Wir fahren nur in den Urlaub, wenn es regnet“ v ateliéru prof. Ursuly Neugebauer.

Svá studia na AVU začala Anna, původním vzděláním fotografka (absolvovala ateliér reklamní fotografie na UTB ve Zlíně), zkouškami s malbou. Přišla se záměrem přemalovat výběr z rozsáhlého fotografického cyklu do miniaturních olejomalb. Obrazy tvořily momentky z Anniných cest a přesunů mezi krajinami a městy. Metoda zpomalení obrazu přenesením do jiného média měla potenciál a Anna v miniaturách předvedla i zajímavé malířské nadání. Krajinu dále zpracovávala v sérii velkoplošných vertikálních výřezů o rok později. Pole, které důvěrně znala z procházek se svým psem, převedla do komprimovaných barevných kompozic. V tom čase také Anna začala více pracovat s autorskými texty. Své pocity z vyrůstání uprostřed zemědělské krajiny diplomantka zapisovala do přesných komentářů. Počasí, úmorná práce, nesvoboda spojená s opakujícími se zemědělskými cykly, závislost na vývoji cen, to vše Anna v dokázala textech čtenářsky přitažlivě zachytit. Neustále zápasila s tím, kolik osobního chce publiku ještě sdělit. Naráželi jsme u ní opakovaně na obavu z odhalení vlastních pocitů před svými blízkými. Postupně jsme zjistili, že zkušenost semknutí rodiny vůči okolí je Anně vlastní a že je i důkazem silných lidských vazeb, které život a práce na statku a poli ještě utužují.

Práce za poslední dva roky se týká procesů, které pěstování a distribuci zemědělských produktů ovlivňují. Kvůli krizím jako je epidemie nemoci COVID-19 nebo Ruská agrese na Ukrajině se z obilí stává geopolitická zbraň. Zároveň jsou drobní pěstitelé odkázáni na vývoj cen na celosvětovém trhu s obilovinami. Annu toto velice paradoxní setkání globálního obchodu a každodenní reality na statku uhranulo. Sehnala si několik zemědělských strojů, které jsou převážně stále funkční a reinstaluje je v galerii. Součástí diplomové práce je podle nás i zdařilý text. Anna nás překvapuje svojí schopností pregnantně a svým způsobem poeticky popisovat každodenní všednost života na statku. Obdobně působí, když v ateliéru bezprostředně a s velkou dávkou zasvěcenosti vypráví o zážitcích své statkářské rodiny. Pokud se nestydí nebo se na chvíli zapomene, tak je schopna své okolí zasvětit do zajímavých úskalí a radostí dnešní práce na poli (příklad inscenované kompozice mechanizace a traktorů, které její bratr s otcem připravili pro kolemjedoucí fotografující vůz společnosti Google Maps). Bohužel se diplomantka statečně brání o tématu psát více, brání se pracovat s názory a zážitky svých rodičů, vyhýbá se použití autentických výpovědí... (slovenské slovo “bránění” se užívá pro činnost, kdy se půda rozrývá branami.)

Vytvořila obrazově působivý videoportrét pole – otce, který zaznamenává obdělávanou krajinu v průběhu jedné sezóny. Video je z velké části statické – zdánlivě se na poli nic neděje. Ve videu je zdařile vypointován kontrast bezčasí s ohromnou fyzickou pracností, která se k práci venku váže.

Anna také v uplynulém roce pozorně sledovala protesty zemědělců, které proběhly a stále probíhají v celé Evropské unii. Akce si zaznamenávala a zvažovala videa zapojit do své diplomové práce. Bohužel nenašla sílu adekvátně toto aktuální téma, které se objevilo ve veřejném politickém prostoru zpracovat do nového díla. Její pohled je přitom insiderský a mohly by tak nabídnout důležitý vhled do tlaků a pastí, kterým jsou zemědělci vystavováni v dynamické globální ekonomice.

Na tom, jak staré stroje reinstalovat v novém kontextu diplomové práce na AVU, jsme se s Annou nebyli v průběhu roku schopni dohodnout. Na opakované otázky, jaký výraz či jakou náladu by staré rezavé stroje měly v publiku evokovat, jsme nenašli odpověď. V jednu chvíli se objevil motiv “syntetické” pavučiny, která by kovové konstrukce porůstala. Ve hře byla případně možnost stroje rozpohybovat. Anna se rozhodla pro konvenčnější a méně spektakulární prezentaci. Vybrané části strojů jsou Annou vybroušené do lesku. Ten je charakteristický pro místa, která se samy obrousí prací v půdě. Akt absurdního leštění starého stroje, který už nejspíš nikomu nebude sloužit, je v něčem velice silný. Je otázkou, jestli vystavení zemědělského stroje je samo o sobě tou správnou taktikou, jak toto mnohvrstevnaté téma uchopit.

Věříme, že Anna se studiem fenoménu zemědělství v době pokročilého digitálního kapitalismu ještě bude zabývat. Bylo nám ctí tuto pečlivou a organizačně schopnou bytost v našem ateliéru mít.

Navrhovaná známka VELMI DOBŘE.